

WYDARZENIA

Jubileuszowa sesja obchodów 100-lecia Polskiego Towarzystwa Geologicznego

Uroczysta sesja Polskiego Towarzystwa Geologicznego (PTGeol), która odbyła się w dniu 18 maja 2022 r. w Auditorium Maximum Uniwersytetu Jagiellońskiego, była zwieńczeniem obchodów związanych z setną rocznicą utworzenia Polskiego Towarzystwa Geologicznego – 24 kwietnia 1921 r. Towarzystwo powstało w najważniejszym, w chwili odzyskania przez Polskę niepodległości, ośrodku naukowym w dziedzinie geologii znajdującym się wówczas w Krakowie. Już w 1920 r. w Gabinetzie Geologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyło się pierwsze posiedzenie, podczas którego planowano pierwsze walne zebranie wszystkich geologów polskich w Kielcach latem tego samego roku. Realizacja tych planów została przerwana przez najazd bolszewików na Polskę. Dlatego dopiero 24 kwietnia 1921 r. odbyło się konstytuujące zebranie Polskiego Towarzystwa Geologicznego. Historia i działalność PTGeol zostały przedstawione w specjalnym

numerze *Przeglądu Geologicznego* (tom 70, nr 4, 2022), w całości poświęconemu stuleciu towarzystwa.

Same obchody poprzedzające uroczystą sesję rozpoczęły się w 2021 r., a decyzję o organizacji obchodów podjął 16 września 2020 r. Zarząd Główny PTGeol. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego Obchodów Stulecia Towarzystwa został Rafał Sikora, jego zastępcą – Piotr Krzywiec, a sekretarzem – Oliwia Kowalczevska. W skład komitetu weszli: Anna Bagińska, Wojciech Drzewicki, Anna Fijałkowska-Mader, Piotr Freiwald, Michał Gradziński, Artur Kędzior, Andrzej Konon, Krzysztof Labus, Artur Marcinkowski, Przemysław Mroczek, Andrzej K. Piotrowski, Izabela Ploch, Joanna Rotnicka-Dłużewska, Tomasz Rychliński, Krzysztof Starzec, Zofia Struś, Piotr Strzelecki, Andrzej Świąder, Marta Tomaszczyk, Wiesław Trela i Anna Waškowska. Obchody obejmowały m.in. Ogólnopolskie Posiedzenia Naukowe Polskiego Towarzy-

stwa Geologicznego w 100-lecie jego istnienia odbywające się w formie on-line w prawie każdy czwartek (poza okresem świąt i wakacji), podczas których była prezentowana różnorodna tematyka z dziedziny geologii. Wygłoszono 27 referatów, a udział w nich wzięło łącznie 1092 osoby. Kolejnym elementem obchodów było Sympozjum Historyczne Polskiego Towarzystwa Geologicznego pt. *Oddziały i sekcje PTGeol – działalność i ich rola w Towarzystwie*, które odbyło się w dniu 21 stycznia 2022 r. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego tego sympozjum był Rafał Sikora, natomiast Komitetu Honorowego – Andrzej Ślącza. Wydarzenie było objęte patronatem Dyrektora Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Geologicznego Badawczego Mateusza Damrata.

Uroczystość jubileuszowej sesji (18.05.2022 r.) została objęta patronatem narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Stulecie uzyskania niepodległości oraz patronatem honorowym Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego. W skład Komitetu Honorowego weszli: Anna Moskwa, minister klimatu i środowiska, i Piotr Dziadzio, podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Główny Geolog Kraju, pełnomocnik rządu do Spraw Polityki Surowcowej Państwa.

Patronami Sesji Jubileuszowej zostali: dyrektor PIG-PIB Mateusz Damrat oraz dyrektor Instytutu Nauk Geologicznych UJ Mariusz Kędziński. Sponsorem głównym było PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., a sponsorami – Orlean Upstream i Gas Storage Poland. Partnerami uroczystości byli: Województwo Małopolskie, Jastrzębska Spółka Węglowa S.A., Geofizyka Toruń, Instytut Nafty i Gazu – PIB, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH, Wydział Nauk Przyrodniczych UŚ, Wydział Geologii UW, Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM, Instytut Nauk Geologicznych UW, Instytut Nauk Geologicznych PAN i Fundacja Mikropaleontologiczna *Micropress*. Wszystkim sponsorom składamy podziękowanie za wsparcie tak ważnego dla polskiej geologii jubileuszu.

Uroczysta sesja rozpoczęła się odczytaniem przez prezesa Polskiego Towarzystwa Geologicznego Tadeusza Peryta adresów wystosowanych przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę oraz Głównego Geologa Kraju Piotra Dziadzio, a następnie przywitaniem licznie zgromadzonych gości. Wicewojewoda małopolski Ryszard Pagacz wręczył przyznane przez Prezydenta odznaczenia państwowe członkom i działaczom PTGeol. Złotym Krzyżem Zasługi został wyróżniony Alfred Uchman, Srebrnym Krzyżem Zasługi – Katarzyna Strzezińska, a Brązowym Krzyżem Zasługi – Michał Gradziński, Artur Kędziór, Izabela Ploch i Rafał Sikora (ryc. 1). Wicemarszałek województwa małopolskiego Józef Gawron przekazał przyznaną towarzystwu Nagrodę Województwa Małopolskiego – Medal Polonia Minor.

Bogata historia Polskiego Towarzystwa Geologicznego została zaprezentowana przez Rafała Sikorę. W drugim, bardzo ciekawym referacie pt. *Polskie Towarzystwo Geologiczne – sto lat i co dalej?* Jacek Matyszkiewicz i Piotr Strzelecki nakreślili wyzwania, przed jakimi stoi środowisko geologiczne i jak może wyglądać ich przyszłość (ryc. 2).

Ryc. 1. Odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi Rafał Sikora (w środku), przewodniczący PTGeol Tadeusz Peryt (po lewej) i wicewojewoda małopolski Ryszard Pagacz (po prawej). Ryc. 1–4 i 6 fot. W. Obcowski

Ryc. 2. Jacek Matyszkiewicz i Piotr Strzelecki podczas prezentacji referatu pt. *Polskie Towarzystwo Geologiczne – sto lat i co dalej?*

Jubileusz uświetniły wystąpienia gości, którzy reprezentowali liczne polskie oraz zagraniczne instytucje naukowe i stowarzyszenia: Mateusz Damrat, dyrektor PIG-PIB; Mariusz Kędziński, dyrektor Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego; Krzysztof Galos, dyrektor Instytutu Gospodarowania Surowcami Mineralnymi i Energią PAN; Anna Pietranik, dyrektor Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego; Jakub Kierczak, prezes Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego; Artur Pędziwiatr, sekretarz Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego; Konrad Wołowski z Polskiego Towarzystwa Botanicznego; Tomasz Bardel, sekretarz Polskiego Komii-

tetu Geologii Inżynierskiej i Środowiska; Kazimierz Krzemień ze Stowarzyszenia Geomorfologów Polskich; Roman Lahodynsky z Austriackiego Towarzystwa Geologicznego; Lauri Jussu z Estońskiego Towarzystwa Geologicznego; Andrzej Witkowski ze Stowarzyszenia Hydro-geologów Polskich; Błażej Berkowski, który odczytał list gratulacyjny od dziekana Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu Adama Mickiewicza; Stanisław Mazur, zastępca dyrektora Instytutu Nauk Geologicznych PAN; Dušan Plašienka ze Słowackiego Towarzystwa Geologicznego i Jonas Satkunas z Litewskiego Towarzystwa Geologicznego. Dyrektor PIG-PIB Mateusz Damrat wręczył prezesowi PTGeol pamiątkowy gawerton, a Jonas Satkunas przekazał młot imitujący pierwsze młoty z epoki kamienia łupanego (ryc. 3).

Ryc. 3. Przekazanie dla PTGeol młota geologicznego przez Jonasa Satkunasę z Litewskiego Towarzystwa Geologicznego

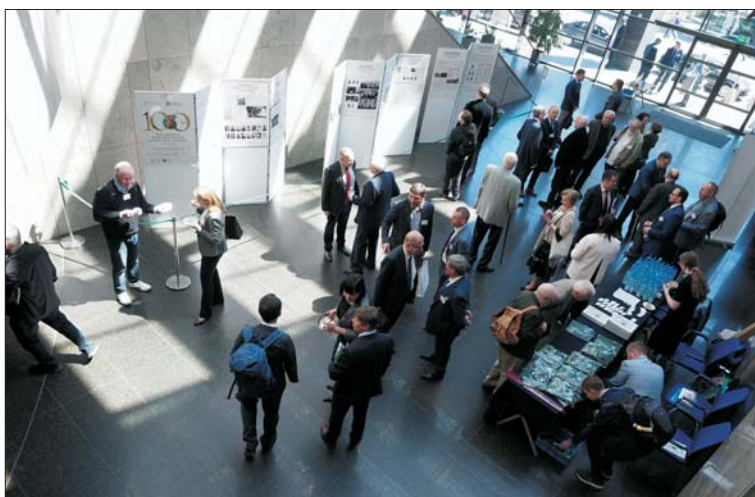
Następnie – z upoważnienia i w imieniu Ministra Klimatu i Środowiska – Mateusz Damrat wręczył dziewiętnastu osobom odznakę honorową „Zasłużony dla Polskiej Geologii”, przyznaną na wniosek prezesa PTGeol. Odznakę przyznano 31 osobom i byli to: Zygfryd Barełkowski, Bartosz Budzyń, Jerzy Fedorowski, Paweł Filipiak, Andrzej Gałaś, Norbert Garczyński, M. Adam Gasiński, Józef Górski, Michał Gradziński, Artur Kędzior, Andrzej Konon, Jerzy Lefeld, Magdalena Misz-Kennan, Ewa Małata, Jacek Matyszkiewicz, Stanisław Mazur, Andrzej Muszyński, Jan Przybyłek, Rafał Sikora, Wojciech Narębski, Wojciech Nemeč, Mariusz Salamon, Cyprian Seul, Frank Simpson, Janusz Skoczylas, Stanisław Skompski, Paweł Sydor, Alfred Uchman, Anna Waškowska, Michał Zatoń i Andrzej

Ryc. 5. Otwarcie wystawy pt. *Sto lat Polskiego Towarzystwa Geologicznego* przez dyr. PIG-PIB Mateusza Damrata i dyr. ING UJ Mariusza Kędzińskiego. Fot. I. Ploch

Ryc. 4. Kilka osób wyróżnionych odznaką „Zasłużony dla Polskiej Geologii”: trzeci od lewej – Jacek Matyszkiewicz, następnie – Stanisław Mazur, Rafał Sikora, Janusz Skoczylas, Stanisław Skompski, z prezesem PTGeol Tadeuszem Perytem (pierwszy od lewej) i dyr. PIG-PIB Mateuszem Damratem

Ryc. 6. Główny hol Auditorium Maximum Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie została otwarta wystawa pt. *Sto lat Polskiego Towarzystwa Geologicznego*

Na zakończenie jubileuszowej sesji dyrektor PIG-PIB Mateusz Damrat i dyrektor ING UJ Mariusz Kędziński otworzyli wystawę pt. *Sto lat Polskiego Towarzystwa Geologicznego* (ryc. 5, 6). Zaprezentowano na niej najważniejsze wątki działalności PTGeol – od momentu powstania przez kluczowe okresy jego historii. Wystawa została przygotowana przy wydatnym wsparciu PIG-PIB, opracowana merytorycznie przez Tadeusza Peryta, Rafała Sikorę, Michała Gradzińskiego, Grzegorza Haczewskiego, Oliwię Kowalczewską, Aleksandra Kowalskiego, Reginę Kramarską, Małgorzatę Labus, Andrzeja K. Piotrowskiego, Izabelę Ploch, Janusza Skoczylasa, Katarzynę Strzemińską, Pawła Sydora, Andrzeja Ślączkę, Annę Waśkowską, Stanisława Wołkowicza, Andrzeja Żelaźniewicza oraz graficznie przez Monikę Cyrklewicz.

Żelaźniewicz (ryc. 4). W dalszej części uroczystości prezes PTGeol wręczył dyplomy członka honorowego PTGeol: Januszowi Skoczylasowi, Jackowi Matyszkiewiczowi i Adamowi Gasińskiemu, a także – przyznane po raz pierwszy – imienne medale Bene Merito w uznaniu szczególnego wkładu w działalność i pomyślną realizację celów i misji Polskiego Towarzystwa Geologicznego. Medale te odebrali: Barbara Večer z Austrii i Michael A. Kaminski z Arabii Saudyjskiej, a z Polski – Zofia Struś, Józef Chowaniec, Michał Gradziński, Grzegorz Haczewski, Paweł Karnkowski, Artur Kędzior, Włodzimierz Mizerski, Andrzej Piotrowski, Krzysztof Szamałek i Andrzej Żelaźniewicz. Nagrodę naukową im. Henryka Świdzińskiego za rok 2021 odebrała Joanna Uroda (Wydział Geologii UW).

Przygotowanie artykułu zostało dofinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Izabela Ploch
Państwowy Instytut Geologiczny
– Państwowy Instytut Badawczy